

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6737-11

meddelad i Stockholm den 14 september 2012

KLAGANDE

ÖrnTaxi AB

Ombud: Pär Cronhult
Box 5625
114 86 Stockholm

MOTPART

Örnsköldsviks kommun
891 88 Örnsköldsvik

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Sundsvalls dom den 27 oktober 2011 i mål nr 2284-11

SAKEN

Offentlig upphandling

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens och förvaltningsrättens domar och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 121733

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

ÖrnTaxi AB yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen förordnar att Örnsköldsviks kommuns upphandling avseende A-tjänster för taxitransporter ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande. Den aktuella implementeringstiden på mellan 16 och 23 dagar ger inte tillräckligt rådrum för andra leverantörer än den som tidigare utfört de aktuella tjänsterna med hänsyn till att nio specialanpassade fordon ska anskaffas och personal till dessa fordon rekryteras. Enbart processen med att rekrytera personal kan, med de uppsägningstider som gäller, beräknas överstiga minst en månad. Det är inte möjligt att anskaffa fordonen samt även utbilda personalen på fordonen med så kort varsel som mellan 16 och 23 dagar. Detta gäller alldeles oavsett vilka förberedelser leverantören i övrigt kan ha vidtagit. Bolaget och övriga leverantörer ska inte behöva genomföra erforderliga investeringar i personal och fordon på ren spekulation, innan de är säkra på tilldelning och kontrakt i den aktuella upphandlingen. Detta skulle strida mot EU-fördragets bestämmelser om etableringsfrihet och fri rörlighet för varor och tjänster och de därtill kopplade principerna om likabehandling, icke-diskriminering och proportionalitet. Bolaget missgynnas av den korta implementeringstiden på ett sätt som strider mot kravet på likabehandling i 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU).

Bolaget har gett in ett intyg av AA vid Svenska Taxiförbundet. Enligt intyget är de i upphandlingen aktuella fordonen normalt inte tillgängliga på marknaden med så kort varsel som 23 dagar. När det gäller personalrekrytering är det som regel brist på sådan personalkompetens som efterfrågas i upphandlingen.

Örnsköldsviks kommun bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Det har kommit in anbud i upphandlingen vilket torde innebära att implementeringstiden mycket väl kan ses som skälig. Enligt en kontroll som kommunen gjort på Blocket fanns det en hel del fordon till försäljning som uppfyllde de krav som ställts i upphandlingen. Bolaget har under ca ett års tid känt till att upphandlingen skulle ske. Den nuvarande leverantören har en vagnpark som kommer att bli disponibel om denne inte skulle få fortsätta och dessutom

chaufförer. Leverantörernas intresse bör vägas mot kommunens och tredje mans intresse av att tjänsten blir utförd. Kommunen har inte handlat i strid med några EU-rättsliga principer.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

En upphandlande myndighet har stor frihet att själv utforma sin upphandling inom de ramar som ges av de allmänna principerna för offentlig upphandling i 1 kap. 9 § LOU (jfr RÅ 2002 ref. 50 och RÅ 2010 ref. 78). Grundläggande är att leverantörer behandlas likvärdigt och icke-diskriminerande och att upphandlingen genomförs på ett öppet sätt. I detta ligger bl.a. att de tidsramar som den upphandlande myndigheten sätter inte får vara så snäva att viss eller vissa leverantörer gynnas.

Bolaget har inte gjort gällande att anbudstiden varit för kort. Vad bolaget hävdar är att tiden mellan avtalstecknande och avtalsstart varit alltför kort och detta även med beaktande av att det under anbudstiden till viss del skulle ha kunnat utföra förberedande åtgärder.

Högsta förvaltningsdomstolen gör följande bedömning.

Den aktuella upphandlingen gäller transporttjänster och avser ett begränsat uppdrag utan någon egentlig komplexitet. Upphandlingen har genomförts efter det att förvaltningsrätten den 26 maj 2011 beslutat att en tidigare upphandling från andra halvåret 2010 skulle göras om. I förfrågningsunderlaget anges att anbudstiden går ut den 11 augusti 2011 och att avtalsperioden inleds den 15 september 2011. Kommunen har den 26 juli 2011 angett att tilldelningsbeslut ska fattas senast en vecka efter anbudstidens utgång. Beroende på tidpunkten för tilldelningsbeslutet kunde avtal ingås tidigast någon gång i intervallet den 23–30 augusti 2011.

Mål nr
6737-11

Även med beaktande av att en anbudsgivare har att vidta förberedande åtgärder under anbudstiden – och att upphandlingen föregåtts av en tidigare upphandling – framstår tiden mellan avtalets tecknande och första avtalsdag som alltför kort och som oförenlig med de allmänna principerna för offentlig upphandling i 1 kap. 9 § LOU. Bristen kan anses ha skadat upphandlingens konkurrensuppsökande skede.

Överklagandet ska således bifallas på så sätt att upphandlingen ska göras om.

Mats Melin

Gustaf Sandström

Eskil Nord

Helena Jäderblom

Christer Silfverberg

Martin Krafft

Föredragande justitiesekreterare

Avd. I

Föredraget 2012-05-16